

EINDRAPPORTAGE

Hygiëne op basisscholen in Malawi verbeteren

Mukumbanjara, Nelly Ndawala: "as a female teacher I understand the problems girls are facing with their personal hygiene on school better. Proper latrines and the Girls Changing Room will be a great help for them."

**2017: 18 degelijke latrines en hygiëne
voorlichting op 5 scholen**

WORLD SERVANTS I.S.M CHURCH OF CENTRAL AFRICA
PRESBYTERIAN SYNOD OF LIVINGSTONIA

Eindrapportage

Aanvrager

World Servants

Dhr. J. van der Leest

e-mail: janvanderleest@worldservants.nl

telefoon: 0561 - 61 48 57

Doel

World Servants werkt samen met partnerorganisatie CCAP aan de uitvoering van een onderwijsprogramma in de periode 2016 - 2019 dat tot doel heeft het verbeteren van de toegang tot en de kwaliteit van het basisonderwijs in het Mzimba North & South District, in het bijzonder voor meisjes. In deze periode worden 15 basisscholen (Primary Schools) met circa 4.500 leerlingen ondersteund. Resultaten zijn dat leerkrachten langer aan de school verbonden blijven, de schoolomgeving schoner en veiliger wordt, er meer kinderen naar de Primary School gaan en deze succesvol afmaken en doorstromen naar de middelbare school (Secondary School).

Projectactiviteiten

In Rukuru, Makonje, Mkumbanjara, Endhlaleni en Kandezu wordt de hygiëne verbeterd door de realisatie van:

- 8x2 latrines (een blok heeft twee latrines). De foto is van het project in Endhlaleni en geeft een beeld van de put die onder de latrines komt.
- 1x2 latrine plus een verschoningsruimte – Girls Changing Room (GCR). Blok met drie eenheden.
- Training van Moedergroepen.
- Trainingen, workshops en informatiebijeenkomsten verzorgd door CCAP voor de ouderraad (PTA = Parents Teacher Association), het schoolbestuur (SMC = School Management Committee), leerkrachten en ouders over het belang van hygiëne en onderwijs, in het bijzonder voor meisjes.
- Programma voor de kinderen, sportactiviteiten en huisbezoeken tijdens het project zorgen voor intensieve interactie tussen de gemeenschap en de Nederlandse jongeren waardoor bij beide een proces van verandering in gang wordt gezet.

Uitvoering en voortgang

In alle vijf gemeenschappen is het bouwen van klaslokalen of woningen het hoofdproject. Daarnaast wordt er gewerkt aan de bouw van latrines en verschoningsruimtes voor meisjes. Dit maakt dat de voorbereidingen per gemeenschap verschillend zijn. Op de ene locatie is de put gereed en op de andere is de put al opgemetseld. Op de foto hierboven is men bezig de stenen naar beneden door te geven zodat de put opgemetseld kan worden. Op de foto hiernaast staat het resultaat, een put die klaar is voor het storten van de vloer. Zodra de put en de vloer klaar zijn, kan er met meer mensen aan de bouw van de latrines boven de grond gewerkt worden. Bij het vertrek van de groepen waren de putten en de vloeren overal gereed. Bij een aantal waren de muren deels opgetrokken en in Endhlaleni waren de latrines in ruwbouw gereed. Het project in Kandezu werd na de zomer in oktober uitgevoerd. Doordat de groep volwassenen die dit projecten mee hielpen uitvoeren extra financiële middelen beschikbaar stelden, worden hier nu drie blokken met elk twee latrines gebouwd. Na twee weken wanneer de groep teruggaat naar Nederland, zijn alle drie de latrines voorzien van een betonvloer en is van de latrine die bij de nieuwe klaslokalen staat de put opgemetseld tot een meter onder het maaiveld.

Na het vertrek van de World Servants groep gaan de aannemers en de gemeenschap verder met de afbouw. De aannemers zijn een vaste ploeg: Duncan en Anni werken verder in Rukuru, Mkumbanjara en Kandezu. Gringer en Luke maken het werk af in de andere twee gemeenschappen; Makonje en Endhlaleni.

Uit de updates die we van de partner ontvingen en de rapportages van de voortgangsbezoeken die World Servants in januari bracht kunnen we de voortgang volgen. In Rukuru was men in januari nog druk bezig met het opmeten van de latrines. Met de latrines en de verschoningsruimte in Mkumbanjara (zie foto) ging het minder snel. Tussen november en januari ligt het meeste werk stil vanwege het plantseizoen.

In Endhlaleni was men bijna klaar, hier moesten alleen de muren nog gewit worden. Updates, foto's en filmpjes van de projecten zijn te vinden op de website worldservants.nl/projectarchief2017.

Resultaten

In totaal zullen er 22 latrines (11x2) gerealiseerd worden op vijf verschillende scholen. Op de foto staat de latrines in Makonje en Endhlaleni die inmiddels gebruikt worden. Ook in Rukuru zijn klaar, alleen in Mkumbanjara en Kandezu wordt nog aan de bouw gewerkt. Voor de leerkrachten en 987 leerlingen is de verandering groot vanwege het gemak en de privacy. Van eenvoudige hutjes met een grasdak en een gat in de grond met palen erover naar degelijke stenen latrines met een deur ervoor en een veilige vloer. Verder dragen de latrines bij aan een schonere en gezondere omgeving rondom de school omdat kinderen niet meer in de bosjes hun behoefte hoeven te doen omdat de latrines te slecht en te onveilig waren. Het grondwater wordt niet vervuild omdat er een stenen put onder de latrines zit.

De sessies die nodig zijn om een School Improvement Plan (SIP) samen te stellen, worden door partner CCAP ook gebruikt om de gemeenschap bewust te maken van het belang van onderwijs, hygiëne en de eigen verantwoordelijkheid en taken.

Bij gemeenschappen die al bij een eerder project een SIP hebben gemaakt, in dit geval Mkumbanjara en Kandezu, wordt dit als uitgangspunt gebruikt bij de besprekingen met de vertegenwoordigers van de school, de oudsten, Mothergroups en de ouders van leerlingen. Tijdens de opvolgingsbezoeken die CCAP en World Servants brengen, worden het belang van de latrines in relatie tot het verbeteren van de hygiëne en de rol van de ouders aan de orde gesteld. Hier krijgen we ook te horen voor de impact die de Nederlandse groep door haar aanwezigheid heeft gehad. Mensen hebben gehoord en gezien hoe zij voor een goede hygiëne zorgden tijdens het project.

Dit jaar plaatste de overheid veel pas afgestudeerde leerkrachten in het Mzimba District. Mede daarom en omdat er nog veel scholen zijn waar ze met vrijwilligers uit de gemeenschap werken zoals in Makonje, is er door CCAP extra ingezet op het trainen van deze leerkrachten. Verschillende onderwerpen als: 'classroom management, teaching methodologies en record keeping' komen hierbij aan de orde. Bij onderwerpen als de rechten van kinderen en schoolorganisatie & management is er aandacht voor de hygiëne op school en welke rol de leerkracht dient te spelen om deze te verbeteren en op peil te houden. Er werden drie trainingen gehouden, in Chizani, Luwerlezi en Kanjuchi (foto) waar in totaal 66 leerkrachten van 22 scholen aan deelnamen.

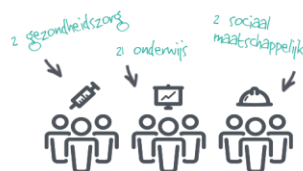
Financiële verantwoording

De projecten in 2017 zijn financieel mogelijk gemaakt door de bijdragen van de deelnemers, supporters van World Servants, fondsen, stichtingen, kerken en bedrijven.

In het jaarverslag van 2017 zijn de projecten financieel verantwoord. Deze zijn te vinden op de pagina's 84 t/m 90. Het jaarverslag kan men inzien via de link: worldservants.nl/jaarverslag/2017

samenvatting resultaten 2017

25
PROJECTEN IN
12
LANDEN

717
DEELNEMERS IN
2017

73
ACTIEGROEPEN
WAARVAN
13
NIEUW

682
ACTIEVOERERS OP
HET NIEUWE
ACTIEPLATFORM

JAARLIJKS
14.914
UUR MEER VRIJWILLIGERS-
WERK DOOR DEELNEMERS
VAN 2017

FINANCIEEL RESULTAAT
€88.918
BATEN: €2.306.483
LASTEN: €2.217.565

12 FTE MEDEWERKERS
327 VRIJWILLIGERS
108 NIEUWE SUPPORTERS
146 LEIDERS GETRAIND

8.7
TEVREDENHEIDSCIJFER
DEELNEMERS
1.787
NIEUWE FACEBOOK LIKES

Lees meer op www.worldservants.nl/dit-bereiken-we.

Bouwen aan verandering